

BAB 8

PENDOKUMENTASIAN

<https://bit.ly/ebookRC16>

STANDARD KANDUNGAN

Dokumentasi dan Persembahan Reka Ciptaan

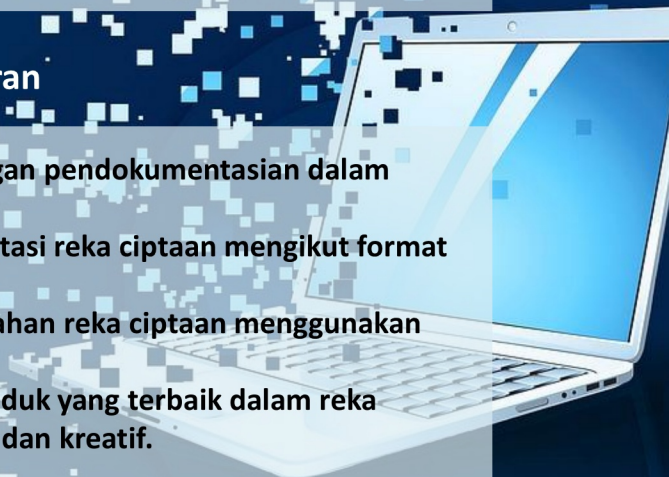
Standard Pembelajaran

Menerangkan kepentingan pendokumentasian dalam proses reka cipta.

Menghasilkan dokumentasi reka ciptaan mengikut format yang ditetapkan.

Menghasilkan persembahan reka ciptaan menggunakan pelbagai media.

Mempersiapkan produk yang terbaik dalam reka bentuk secara berkesan dan kreatif.

Dokumentasi dan Persembahan Reka Ciptaan

Definisi

Pendokumentasian ialah **satu laporan bertulis** yang **menghuraikan perincian reka ciptaan** termasuk semua maklumat berkaitan dengan pembinaan idea sehingga ke peringkat prototaip dihasilkan.

Laporan ini penting sebagai **rujukan pada masa akan datang** serta merupakan **dokumen yang amat diperlukan dalam proses pendaftaran paten** sesuatu produk

KEPENTINGAN PENDOKUMENTASIAN

(i) Menjadi bukti ciptaan seseorang

Seorang pereka cipta perlu merekodkan semua maklumat carian dan kajian serta lakaran perkembangan idea sepanjang proses mereka cipta sebagai bukti bahawa produk tersebut ialah hasil reka ciptaannya sendiri dan bukan ditiru daripada orang lain

(ii) Untuk memfailkan permohonan paten

Pereka cipta yang ingin memfailkan permohonan perlindungan paten perlu mengemukakan permohonannya berserta dokumentasi lengkap tentang ciptaan itu, di samping prototaip atau model yang dihasilkan

(iii) Memudahkan untuk membuat rujukan dan penyelidikan

Pereka cipta yang ingin membuat inovasi serta Penyelidikan dan Pembangunan (R&D) boleh membuat rujukan menggunakan maklumat yang terdapat dalam dokumentasi sedia ada

Pengetahuan

Pengetahuan yang diperlukan untuk melaksanakan pendokumentasian:

- a) Mengetahui setiap maklumat berkaitan reka ciptaan
- b) Mengetahui cara pengucapan awam

Kemahiran

Kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan pendokumentasian:

- a) Menggabung maklumat sedia ada
- b) Menyusun maklumat sedia ada mengikut format yang betul
- c) Mencari maklumat menggunakan teknologi maklumat dan komunikasi
- d) Menghasilkan slaid persembahan
- e) Mempersembahkan maklumat menggunakan teknologi maklumat dan komunikasi

FORMAT PENDOKUMENTASIAN

- i. Tajuk/ Tema**
- ii. Latar belakang pernyataan masalah**
- iii. Matlamat dan objektif**
- iv. Fungsi dan kegunaan**
- v. Lakaran**
  - a) penjanaan idea**
  - b) lakaran akhir**
- vi. Deskripsi projek**
  - a) bahan dan komponen yang diguna**
  - b) lukisan kerja dalam bentuk lukisan terbantu komputer**
  - c) langkah dan teknik pembuatan**
  - d) pengujian produk reka ciptaan**
- vii. Brosur**
- viii. Bibliografi**
- ix. Lampiran**

Format Dokumentasi (kandungan)

(1) Tajuk / Tema

- Ringkas
- Jelas
- Tepat

Tajuk biasanya merujuk nama dan jenama produk

Tema reka ciptaan menjadi garis panduan skop atau bidang reka ciptaan

(2) Latar Belakang Penyataan Masalah

- Menyatakan senario dan masalah sehingga melahirkan idea
- Perkara-perkara yang membantu menyelesaikan masalah yang dinyatakan perlu jelas
- Nyatakan langkah-langkah kajian, pemerhatian, pengumpulan maklumat dan data

Format Dokumentasi (kandungan)

(3) Matlamat dan Objektif

Objektif dan matlamat (atau tujuan) reka cipta hendaklah dinyatakan dengan jelas

(4) Fungsi dan Kegunaan

Mestilah dinyatakan dengan jelas dan terperinci, termasuk tentang kelebihan dan kekurangan reka cipta jika dibandingkan dengan produk sedia ada

Format Dokumentasi (kandungan)

(8) Bibliografi

Senarai terbitan seperti buku, makalah, dan lain-lain yang digunakan sebagai rujukan dalam menghasilkan penulisan kajian. Penulisan bibliografi mengikut format APA

Buku

Nama penulis. (Tahun diterbitkan). *Judul buku dalam italic*. Tempat diterbitkan: Nama penerbit.

Ensiklopedia

Judul petikan. (Tahun diterbitkan). In *Tajuk Ensiklopedia mestilah italic* (hlm. muka surat). Tempat diterbitkan: Nama penerbit.

Kamus

Tajuk kamus italic. (Edisi). (Tahun diterbitkan). Tempat diterbitkan: Nama penerbit.

Majalah dan Surat Khabar

Nama pengarang. (Tarikh diterbitkan). Judul rencana. *Nama Majalah atau Surat Khabar italic*, muka surat.

Laman Web

Nama pengarang. (Tarikh/tahun diterbitkan). *Judul rencana italic*. Dimuat turun pada tarikh bahan diakses, alamat URL.

Format Dokumentasi (kandungan)

(9) Lampiran

Maklumat-maklumat sokongan sama ada dalam bentuk data, gambar dan sebagainya yang berkaitan dengan pembangunan projek.

Semua bahan rujukan yang digunakan dilampirkan dalam pendokumentasian. Antara lampiran yang disertakan dalam pendokumentasian adalah seperti lukisan ortografik, lukisan isometrik, lukisan oblik, lukisan ceraian, brosur, manual pengguna, borang soal selidik dan borang soal selidik jawapan responden.

PERSEMBAHAN

Persembahan dibuat setelah selesai menyiapkan reka ciptaan dan pendokumentasian.

Maklumat yang dipersembahkan adalah berdasarkan maklumat yang sudah didokumentasi.

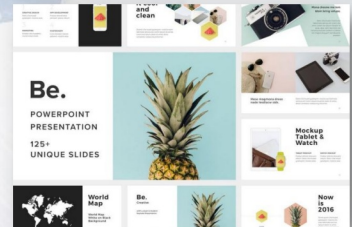
Tujuan persembahan:

- Menyatakan matlamat dan objektif produk itu dihasilkan
- Menyatakan ciri-ciri produk reka ciptaan seperti fungsi dan keistimewaan produk
- Menerangkan kaedah dan cara pembinaan produk, termasuk bahan produk
- Mendapatkan komen membina dan cadangan penambahbaikan daripada pihak lain
- Dapat memperbaiki kualiti produk berdasarkan cadangan penambahbaikan dan komen yang diberi

Kaedah Persembahan

Teknologi Maklumat dan Komunikasi

- ❑ Ringkasan maklumat daripada pendokumentasian ditaip menggunakan komputer.
- ❑ Lakaran yang dibuat diimbas (*scan*) menggunakan mesin pengimbas. Kamera untuk mengambil foto produk reka ciptaan yang dihasilkan. Menggunakan perisian komputer yang sesuai untuk membuat reka letak persembahan.
- ❑ Antara perisian komputer adalah seperti Power Point, Adobe Flash dan Video Presentation

Kaedah Persembahan

Bukan Teknologi Maklumat dan Komunikasi

- ❑ Kebiasaannya dalam bentuk poster
- ❑ Maklumat daripada pendokumentasian diringkaskan dan ditaip menggunakan komputer
- ❑ Lakaran diimbas menggunakan mesin pengimbas dan mengambil foto produk reka ciptaan yang dihasilkan
- ❑ Menggunakan perisian seperti Microsoft Office Words, Adobe Indesign untuk membuat reka letak dan mencetak bahan bercetak tersebut

terima kasih